

HOMILIE CHRISTUS, KONING VAN HET HEELAL. 24.11.18

Het is oudjaar in de kerk. Op deze laatste zondag van het kerkelijke jaar wordt Jezus geëerd als Koning. Voor ons is een koning geen vreemde figuur, want wij kennen het koningschap als onze staatsvorm. Vergeleken met de macht van koningen in vroegere eeuwen zou men echter nu kunnen spreken van een gereduceerde koning, ontdaan van zijn absolute macht. Onze koning is zeker een nationaal figuur, maar zijn bevoegdheden zijn maar beperkt. Maar toch wordt steeds zijn aanwezigheid op prijs gesteld bij bijzondere gebeurtenissen. Hij is een figuur van eenheid. Hij is representant van onze natie. Maar in de tijd van Jezus waren met de koning soldaten en legers verbonden, en dus strijd en geweld en plundering. In het Oude Testament waarschuwen de profeten daarom voor de koning. "Weet wat je in huis haalt, als je het koningschap in huis haalt."

Maar als we het hebben over het bijvoeglijk naamwoord 'koninklijk', dan heeft dit woord toch een andere waarde, die op geen enkele wijze met macht van doen heeft. Als we in de oplossing van een conflict kiezen voor de koninklijke weg, dan hebben we de intentie tot een goede oplossing te komen, die geen verliezers oplevert. Dan worden mensen in hun waarde gelaten. 'Koninklijk' doet ons spontaan denken aan 'oprecht, integer, beschermend'. Koninklijk heeft te maken met waarheid, wars van leugens. Vandaag op het hoogfeest van Christus-Koning worden we uitgenodigd om na te denken over de vraag, hoe koninklijk ons leven is.

"Gij zijt dus koning?" is de verbaasde vraag van Pilatus in het evangelie. Vóór Pilatus staat een man, zonder enig uiterlijke aanzien en zonder koninklijke waardigheidsteken. Hij draagt daarentegen een doornenkroon op het hoofd en men heeft hem een rietstok als scepter in de handen gedrukt. Men heeft een spotkoning van hem gemaakt. Het antwoord van deze voor Pilatus zonderlinge koning moet hem dan ook hogelijk verbaasd hebben: 'Ja, Ik ben koning.' En Jezus voegt eraan toe dat iedereen die de waarheid naleeft naar Hem luistert.

Wat een antwoord voor een Pilatus, de machtige landvoogd, die namens de romeinen het land bestuurt. Maar dat antwoord maakt Pilatus die alleen maar kan denken in termen van macht en overheersen en onderdrukken, onzeker en slaat hem de grond onder de voeten weg. "Wat is dan waarheid?" vraagt hij zenuwachtig geworden. Immers deze Jezus zet zijn wereld op zijn kop. Een volkomen machteloze noemt zich koning. Maar deze volkomen machteloze straalt echter een morele macht uit, die zijn politieke macht doet verbleken. Deze koning uit Nazareth straalt enkel integriteit en oprechtheid uit. Daar is Pilatus niet tegen bestand. Pilatus kan niet anders dan naar de bekende weg vragen: Wat is waarheid? In werkelijkheid ziet hij: "De waarheid staat vóór mij." Deze Jezus is dé waarheid.

"Wat is waarheid?" Wat is 'de' waarheid? Het is een vraag die wij ons ook elke dag moeten stellen, vandaag veel meer dan ooit tevoren, want dankzij internet, facebook en nog zoveel andere sociale media volgt de ene onwaarheid de andere leugen in sneltempo op. Waarheid wordt niet verdragen. Waarheid is vluchtig geworden, gereduceerd tot een optie. Ieder zijn waarheid, hoort men regelmatig. Maar dat kan niet. Immers waarheid is universeel. Waarheid gaat over onszelf, over leven en dood, over goed en kwaad. Zonder waarheid raakt het leven uit balans en gaat ieder zijn eigen weg van eigen voordeel en gemak en praat met zijn eigen waarheid zichzelf goed. Als ieder zijn eigen waarheid heeft, zal het egoïsme zegevieren, want iedereen stelt zijn eigen gelijk centraal.

En daarom vieren we vandaag het feest van Christus, Koning van het heelal. Hij die de wereld op zijn kop zet. Het is daarom een feest van hoop en ook

een feest van toekomst waarin het Koninkrijk van God zal heersen. Dit Koninkrijk dat nooit ten onder zal gaan. Dat hoorden we in de eerste lezing, in het visioen van de profeet Daniël. 'Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die nooit vergaat. Zijn Koninkrijk gaat nooit ten gronde', zegt hij. En het zal nooit ten gronde gaan, omdat God God is, en wij mensen. En onder die mensen zullen er altijd velen zijn die in hun zoektocht in het leven luisteren naar de waarheid die Jezus is in woord en persoon. Amen.